

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 21 (1)

IZDAN 1 APRILA 1939.

PATENTNI SPIS BR. 14790

Mix & Genest Aktiengesellschaft, Berlin—Schöneberg, Nemačka.

Vezivanje za dvogube tražioce poziva

Prijava od 30 juna 1937.

Važi od 1 oktobra 1938.

Naznačeno pravo prvenstva od 30 juna 1936 (Nemačka).

Pronalazak se odnosi na vezivanje za dvogube tražioce poziva. Pronalasku je cilj, da skрати vreme podešavanja tražilaca poziva na minimalnu meru, i ovo se postiže time, što se prvi tražioci poziva, ka kojima ima pristupa jedna grupa drugih tražilaca poziva i na koje je svagda priključena izvesna određena desetična grupa učesnika, kreću istim pogonskim uređajem i što ovi prvi tražioni porva traže jediničnu grupu pozivajućeg učesnika, dok jednovremeno drugi tražilac poziva traži desetičnu grupu pozivajućeg učesnika. Pri tome se karakteriše uključenim sredstvima pri uvođenju kakvog poziva kako desetična grupa u kontaktnim redovima drugih tražilaca poziva, tako i jedinična grupa u kontaktnim redovima prvih tražilaca poziva. Ako je kod prvih tražilaca poziva u pitanju obrtni birač, to se može grupa prvih tražilaca poziva smatrati kao jedan jedini obrtni birač (jedinični birač) sa toliko grupa četaka, koliko postoji učesničkih grupa. Ako na primer poziva učesnik 72 to se ovaj jedinični birač podešava odgovarajući jediničnoj cifri 2 pozivajućeg učesnika. Po izvršenom podešavanju prva se grupa četaka jediničnog birača, na nacrtu je obeleženo sa IAS4, nalazi na kontaktima učesnika 12, druga grupa IAS5 četaka jediničnog birača na kontaktima učesnika 22, treća grupa četaka na kontaktima učesnika 32, sedma grupa četaka na kontaktima učesnika 72. Ali sad mora još biti izabrana ispravna grupa četaka jediničnog birača ili, opštiije rečeno, prvi tražilac poziva IAS koji je podređen desetičnoj grupi po-

zivajućeg učesnika. Ovaj izbor izvodi drugi tražilac poziva IAS, i to po pronalasku jednovremeno sa podešavajućim kretanjem jediničnog birača IAS. Pošto je u jednom kontaktnom redu ovog drugog tražioca poziva sedma učesnička grupa karakterisana kao pozivajuća, podešava se tako drugi tražilac poziva na svoju sedmu kontaktnu grupu i time dobija pristup ka onom IAS, odnosno ka onoj grupi četaka jediničnog birača, koji je podređen desetičnoj grupi pozivajućeg učesnika. Na ovom mestu neka je odmah primećeno, da ako je u prednjem ili u sledećem govoru o desetičnoj grupi i jediničnoj grupi, ovo se misli samo kao primer, t. j. da grupisanje može biti i nedekadno.

Ako se postavi zahtev, da više učesnika treba da mogu jednovremeno da uvode poziv, to se mora starati o tome, da se izbegnu ukrsne veze. Jedna takva ukrsna veza bi mogla n. pr. kod gornjeg primera nastati tada, kad bi osim učesnika 72 još na primer pozivao učesnik 58. U ovom slučaju bi se mogao n. pr. jedinični birač podesiti na drugi kontakt (odgovarajući jediničnoj cifri učesnika 72) a desetični birač na njegovom petom kontaktu (odgovarajući desetičnoj cifri učesnika 58). Sa drugim tražiocem poziva vezani prijemnik brojnih impulsa struje bi tada dakle bio vezan sa učesnikom 52, a koji uopšte nije pozivao.

Za sprečavanje takvih pogrešnih podešavanja se, čim je jedan od oba jednovremeno krećuća se birača našao jednu pozivajuću učesničku (jediničnu odnosno desetičnu) grupu, pomoću jednog ispitu-

jućeg relea koji je podređen ovom biraču, prekida prvobitno ispitujuće kolo struje drugog birača, tako, da ovaj drugi birač pri svome daljem kretanju može ispitivati na red samo još preko jednog sopstvenog ključnog kraka i jednog uključenog kraka već zaustavljenog birača. Još nepodešeni desetični birač dakle po zaustavljanju jediničnog birača ne može više ispitivati na kakvoj proizvoljnoj grupi četaka jediničnog birača, već samo još na takvoj, čije se četke nalaze već na kontaktima pozivajućeg učesnika. Obratno takođe još ne potpuno podešeni jedinični birač po zaustavljanju drugog tražioca poziva ne može vršiti ispitivanje na jednom proizvoljnom pozivajućem učesniku, već samo na takvom, na čijoj se desetičnoj grupi već nalazi drugi desetični tražilac poziva.

Pronalazak je u sledećem opisan na jednom primeru izvođenja u odnosu na priloženi nacrt.

Sa DEW je obeležen obrtni magnet jediničnog birača, sa DZW je obeležen obrtni magnet desetičnog birača. Uključni kraci drugog tražioca poziva su obeleženi sa IAS, uključni kraci jediničnog birača su obeleženi sa IAS. Jedinični birač ima deset grupa **a, b, c** četaka, od kojih su ipak nacrtane samo dve naime četvrta grupa IAS4 četaka i peta grupa IAS5 četaka. Osim toga ima jedinični birač još jedan kontaktni red **d**, koji je zajednički svima grupama četaka. I tražilac IAS ima još jedan kontaktni red **d**, preko kojeg on pre zaustavljanja jediničnog birača preduzima dekadno ispitivanje.

Načina reda vezivanja pri pozivu učesnika T54 je sledeći: Ako učesnik skine slušalicu, to se u pozivnom kolu struje nadražuje na red relei R, DK i An. Rele R je pozivni rele koji je individualno podređen učesniku 54. Rele An je obični rele za započinjanje rada dok rele DK služi za karakterisanje desetične grupe pozivajućeg učesnika. Rele R karakteriše pri svome kontaktu r_2 četvrti kontakt u kontaktnom redu **d** jediničnog birača i na svom kontaktu r_1 četvrti kontakt u kontaktnom redu **c** one grupe četaka ovog jediničnog birača, koji je podređen petoj učesničkoj grupi (dekadi), ka kojem dakle drugi potražilac ziva IAS ima pristupa preko svog petog kontakta. Kontakt dk relea DK karakteriše jednovremeno peti kontakt na kontaktnom redu **d** drugog pozivnog tražioca IAS. Na kontaktu relea An se desetični birač i jedinični birač jednovremeno puštaju u rad, tako, da oba birača dalje uključuju svoje uključne krake.

Neka je sad pretpostavljeno, da je-

dinični birač nalazi njemu karakterisani kontakt kao prvi. U ovom slučaju ispitujućer rele E dolazi preko zajedničkog kraka **d** jediničnog birača do reagovanja. Ovaj rele otvara na svom kontaktu e_2 kolo struje za dalje uključivanje obrtnog magnetu DEW jediničnog birača i time zaustavlja ovaj birač na njegovom četvrtom kontaktu. Osim toga on na svome kontaktu e_2 otvara neposredno ispitujuće kolo struje desetičnog birača IAS, koje teče preko kraka **d** ovih birača. Desetični se birač dakle kreće istina dalje, ali sada ne može više ispitivati svojim releem Z, već se ispitivanje može vršiti samo još pomoću ispitujućeg relea P, i to na red preko kraka **c** jediničnog birača i kraka **c** desetičnog birača. Ovo ispitujuće kolo struje nastaje u trenutku, kad je desetični birač IAS našao onu grupu četaka jediničnog birača, koja se već nalazi na kakvom pozivajućem vodu. Pošto je u ovom slučaju pretpostavljeno, da je pozvao učesnik 54, desetični se birač zaustavlja na svom petom kontaktu, jer pri dostizanju ovog kontakta nastaje sledeće ispitujuće kolo struje:

+, P, krak **c** od IAS, krak **c** grupe IAS5 četaka, r_1 , T, —. U ovom kolu struje reaguje kako rele P, tako i rele T —. Rele P — rastavlja na svom kontaktu **p** kolo struje za dalje uključivanje oba birača, tako, da se sad i desetični birač zaustavlja i stara na nepokazani način za sprovođenje uključivanja. Rele T, razdvojni rele pozivajućeg učesnika T 54, otvara na svojim kontaktima t_1 i t_2 pozivajuće kolo struje, tako da relei R, DK i An padaju, i održava se preko svoga kontakta t_3 dalje preko žile **c**.

Ako bi desetični birač pronašao ranije no jedinični birač — što je moguće i kod prethodnog primera jer birači obično nemaju nikakav miran položaj, — to rele Z reaguje kao prvi i otvara na svom kontaktu z_2 neposredno ispitujuće kolo struje jediničnog birača, tako, da kolo struje za dalje uključivanje jediničnog birača može biti zaustavljeno na kontaktu **p** tek kod reagovanja relea P ispitujućeg na red preko uključnih krakova oba birača. Ali je time i u ovom slučaju utvrđeno, da je grupni birač vezan sa pozivajućim učesnikom.

Patentni zahtevi:

1.) Vezivanje za dvogube pozive tražioca, naznačeno time, što se prvi tražioci poziva, ka kojima ima pristupa jedna grupa drugih tražilaca poziva na koju je

svagda priključena izvesna određena desetična grupa učesnika, kreću istim pogonskim uređajem (DEW) i što ovi prvi tražioci poziva traže jediničnu grupu pozivajućeg učesnika, dok jednovremeno jedan drugi tražilac poziva (IIAS) traži desetičnu grupu pozivajućeg učesnika.

2.) Vezivanje po zahtevu 1, naznačeno uključnim sredstvima (R, DK) koja kod uvođenja kakvog poziva karakterišu kako desetičnu grupu u kontaktnim redovima drugih tražilaca poziva tako i jediničnu grupu u kontaktnim redovima prvih tražilaca poziva.

3.) Vezivanje po zahtevu 1 ili 2, naznačeno time, što se — čim je jedan od oba jednovremeno krećuća se birača na-

šao jednu pozivajuću učesničku (jediničnu odnosno desetičnu) grupu, — pomoću ovome biraču podređenog ispitujućeg relea (E, Z) prekida prvobitno ispitujuće kolo struje drugog birača (kod e_2 odnosno zR), tako, da ovaj drugi birač kod svog daljeg kretanja može na red ispitivati samo još preko sopstvenog uključnog kraka i uključnog kraka već zaustavljenog birača.

4.) Vezivanje po zahtevu 3, naznačeno time, što su uključni krak i kontaktni red (d), preko kojih teče prvobitno jedinično ispitujuće kolo struje, zajednički podređeni svima prvim tražiocima poziva, ka kojima ima pristupa grupa drugih tražioca poziva.

